

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2024-05-13

Innehållsansvar: Carina Karlberg, (carka6), Barnmorska

Giltig till: 2026-05-31

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

K-vitaminprofylax till nyfödd

Revideringar i denna version

Förlängd giltighetstid.

Syfte

- Att minska risken för blödning hos nyfödda på grund av Vitamin K Deficiency Bleeding (VKDB), trauma, vaskulär sjukdom, hemorragisk infarkt, koagulationsrubbning, hotande syrebrist eller prematuritet.
- Att säkerställa lämpligt administrationssätt och tidpunkt för administration av K-vitamin till samtliga barn oavsett förlossningssätt (vaginal förlossning och akut/urakut sectio).
- Att minska smärtupplevelsen hos den nyfödda.
- Att verka informativt, detta för att säkerställa att föräldrar ges möjlighet till ett informerat vårdval angående k-vitaminprofylax till nyfödda.

Förberedelser/bakgrund

[Bakgrundsinformation VKDB](#)

[Tidpunkt för administration av K-vitamin](#)

Efter att barnet placerats hud mot hud och är i relaxationsfasen bör injektionen ges så snart som möjligt, oavsett förlossningssätt för att minimera neonatal smärta. Detta beror på att de nyföddas smärt- och stressreaktioner verkar vara hämmade direkt efter födseln och att endorfiner, katekolaminer och oxytocinnivåer ökar smärtröskeln.^{2, 5, 8, 10}

Föräldrar bör i första hand uppmanas att K-vitamin administreras som intramuskulär injektion relaterat till bättre absorption.¹⁰

Som förälder kan man välja att helt tacka nej till K-vitamininjektion till sitt barn.¹¹ Det är dock viktigt att föräldrar överväger riskerna och ges in-

formation om potentiella komplikationer om de väljer att helt avstå K-vitaminprofylax till den nyfödda.⁹

K-vitaminadministration dokumenteras på FV2. Om föräldrar avböjer dokumenteras detta i löpande journaltext i barnjournalen.

Arbetsbeskrivning

Profylaktisk k-vitaminbehandling till nyfödda

Preparat: Konakion Novum 10 mg/ml.

Nyfödda barn som väger mer än 1 500 gram

Behandlingsalternativ 1

1 mg som administreras som en intramuskulär injektion vid födseln eller strax efter födseln.¹⁰

Behandlingsalternativ 2

2 mg oralt vid födseln eller strax efter födseln.¹⁰ Därefter 1 gång per vecka i 3 månader.

Endast i fall där föräldrar bestämt önskar avstå intramuskulär injektion till den nyfödda kan oral administration av K-vitamin till barnet erbjudas.

Vid oral administration informeras barnläkare på första barnläkarundersökning. Recept skrivs då inför hemgång från BB. Recept: Konakion Novum 10 mg/ml, 3 x 5 x 1 ml, dos 0,2 ml per os en gång per vecka i 3 månader.

Alla nyfödda barn måste få sin första dos K-vitamin i m, i v eller oralt direkt efter partus, oavsett om de ammar eller tillmatas, en timme efter födseln. Barn som får per oral behandling med K-vitamin ska få även en andra dos vid cirka en veckas ålder oavsett om de ammar delvis eller inte alls (lämpligtvis i samband med BBViH-besöket). Detta på grund av att vi räknar med att barnen blir fullmatade/vänder i vikt först vid cirka en veckas ålder.

Vid återbesöket på BBViH: visa hur man öppnar ampullen. Ge andra dosen. Informera om att peroral K-vitaminprofylax därefter måste avbrytas om uppfödning med komjölsbaserad modersmjölksersättning (som är K-vitaminberikad) utgör mer än två tredjedelar av barnets nutrition. Annars fortsatt K-vitaminbehandling enligt behandlingsalternativ 2, det vill säga 2 mg oralt en gång per vecka i tre månader.

Dokumentation: dosen 2 mg finns inte som alternativ på FV2. Dokumentera därför given dos under Andra åtgärder på FV2.

Prematurt nyfödda barn som fötts före 36 veckors gestationsålder och som väger mindre än 1 500 gram

Se styrdokument [Konaktion Novum \(vit. K1\) – neonatalvård](#).

OBS! Kontrollera om K-vitamin getts av barnsjuksköterska innan administration.

Relaterad information

Styrdokument [Konaktion Novum \(vit. K1\) – neonatalvård](#).

Styrdokument [Svår asfyxi – behandling](#).

Käll- och litteraturförteckning

1. American Academy of Pediatrics, Committee on Fetus and newborn. Controversies Concerning Vitamin K and the Newborn. *Pediatrics* 2003 July; 112(1):191-2.
2. Bergqvist, L.L. Katz-Salamon, M. Hertegård, S. Anand, KJS. Lagercrantz, H. Mode of delivery modulates physiological and behavioral response to neonatal pain. *Journal of perinatology* 2009; 29, 44-50.
3. Ekelund, H. Finnström, O. Gunnarskog, J. Källén, B. & Larsson, Y. Administration of vitamin K to newborn infants and childhood cancer. *BMJ* 1993;307:89-91.
4. Eventov-Friedman, S. Vinograd, O. Ben-Haim, M. Penso, S. Bar-Oz, B. Zisk-Rony, R, Y. Parents Knowledge and Perceptions Regarding Vitamin K Prophylaxis in Newborns. *J Pediatr Hematol Oncol* 2013; 35, 409-413.
5. Lagercrantz, H. Hellström-Westas, L. Norman, M. (2008). *Neonatologi*. Studentlitteratur, Lund. s 78.
6. Otterblad Olausson, P. Spetz, C.L. & Rosén, M. Stor användning av registerdata i svensk forskning- en nordisk konkurrensfördel. *Norsk epidemiologi* 2004; 14 (1): 125-128.
7. Volpe, J, J. Intracranial Hemorrhage in Early Infancy-Renewed Importance of Vitamin K Deficiency. *Pediatric Neurology* 2014; 50, 545-546.
8. Wiidström, A-M. Lilja, G. Aaltomaa-Michalias, P. Dahlöf, A. Lintula, M. Nissen, E. Newborn behaviour to locate the breast when skin-to-

- skin: a possible method for enabling early self-regulation. *Acta Paediatrica* 2011; 100, 79-85.
9. Woods, C. Woods, A. & Cederholm, C. K. (2012). Vitamin K Deficiency Bleeding: A Case Study. *Advances in Neonatal Care*: Dec 2013; Vol 13 (6), p 402-407.
 10. www.fass.se information hämtad 2015 03
 11. Rennie, J. M. *Rennie & Robertson's Textbook of Neonatology*. 3:d edition.

Läs också

Cochrane review, Pucket och Offringa, 2000.

Mehmet, A O. Musa, K. Huseyin, P. Ekrem, U. Hakan, G. Turkan, P. Late-type vitamin K deficiency bleeding: experience from 120 patients. *Child's Nervous System*. Feb 2012; Volume 28, Issue 2, 247-251.

Arbetsgrupp

Carina Karlberg och Irimi Makrygianni Lindqvist.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Carina Karlberg, (carka6), Barnmorska

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-21

Version: 9.0

Giltig från: 2024-05-13

Giltig till: 2026-05-31